МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Навчально-науковий інститут управління, психології та безпеки
Кафедра менеджменту та економічної безпеки

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«**Економічна безпека**»

освітньо-професійна програма – **Менеджмент та безпека бізнесу**
рівень вищої освіти – **перший (бакалаврський)**
галузь знань – **07 Управління та адміністрування**
спеціальність – **073 Менеджмент**
вид дисципліни – **обов'язкова**
мова викладання – **українська**

Інформація про викладача	**Копитко Марта Іванівна** завідувач кафедри менеджменту та економічної безпеки, доктор економічних наук, професор
Контактна інформація та науковий профіль викладача	E-mail: marta_kernytska@ukr.net; ORCID ID: 0000-0001-6598-3798; Researcher ID: E- 2217-2018; GoogleScholar: https:// scholar.google.com.ua/citations?user=ajRHCGUAAAAJ&hl=ru

Львів

2025

Силабус з навчальної дисципліни «Економічна безпека» розроблений для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою (далі – ОПП) «Менеджмент та безпека бізнесу»

Розробник (викладач)
Завідувач кафедри менеджменту
та економічної безпеки ННІУПБ
д.е.н., професор _____ Марта КОПИТКО
/підпис/ /ініціали та прізвище/

Силабус навчальної дисципліни «Економічна безпека» розглянуто на засіданні кафедри менеджменту та економічної безпеки ННІУПБ

Протокол від «11» серпня 2025 №14

1. Характеристика дисципліни	
Семестр навчання	3 семестр
Обсяг	5 кредитів ЄКТС (150 год.)
Анотація	Навчальна дисципліна «Економічна безпека» спрямована на набуття здобувачами вищої освіти знань для прийняття управлінських рішень щодо організації безпекових процесів в соціально-економічних системах на основі ідентифікації, аналізу та оцінювання впливу дестабілізуючих факторів, а також розуміння особливостей процесів забезпечення економічної безпеки держави, підприємств та особи
Мета вивчення дисципліни	Формування у здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОПП «Менеджмент та безпека бізнесу»
2. Програмні компетентності та результати навчання здобувача за ОПП «Менеджмент та безпека бізнесу»	
Інтегральна компетентність	здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук
Загальні компетентності (ЗК)	**ЗК 02.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності, та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії, та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу та суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. **ЗК 05.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. **ЗК 11.** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності(ФК)	**СК 01.** Здатність визначати та описувати характеристики організації. **СК 02.** Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. **СК 03.** Здатність визначати перспективи розвитку організації. **СК 04.** Вміння визначати функціональні області організації та зв`язки між ними. **СК 12.** Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення. **СК 16.** Здатність визначати загрози організації, оцінювати їх дестабілізуючий вплив та наслідки. **СК 18.** Здатність організовувати систему безпеки організації та управляти нею
№ Програмних результатів за ОПП	Програмні результати навчання з навчальної дисципліни
ПРН 04	Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень
ПРН 05	Описувати зміст функціональних сфер діяльності організацій
ПРН 06	Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень
ПРН 12	Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації
ПРН 18	Оперувати та розуміти зміст категорій безпеки й менеджменту,

	знаходити взаємозв'язок між ними
ПРН 19	Демонструвати вміння визначення загроз організації, оцінювати їх дестабілізуючий вплив та наслідки
ПРН 20	Демонструвати навички аналізу та оцінювання стану безпеки організації та ефективності її безпекової діяльності
Види навчання	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (поділ за видами занять подано у 3 розділі)
Методи контролю	Поточний контроль, самостійна робота, екзамен

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Лекції	Семін.	Лаб	Інд.	СРС		Лекції	Семін.	Лаб	Інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Теоретичні основи національної безпеки України	6	2	2			2						
Тема 2. Економічна безпека держави: поняття та основні загрози	8	2	2			4						
Тема 3. Система економічної безпеки держави	10	2	2			6						
Тема 4. Економічні злочини як загроза економічній безпеці держави	10	2	2			6						
Тема 5. Корупція як загроза економічній безпеці держави	10	2	2			6						
Тема 6. Тіньова економіка як загроза економічній безпеці держави	10	2	2			6						
Тема 7. Недобросовісна конкуренція як загрози економічній безпеці держави	10	2	2			6						
Тема 8. Соціальні аспекти економічної безпеки держави	10	2	2			6						
Тема 9. Сировинно-ресурсна, продовольча, енергетична та екологічна безпека держави	10	2	2			6						
Тема 10. Фінансова та інвестиційна безпека держави	10	2	2			6						
Тема 11. Науково-технологічна та інформаційна безпека держави	10	2	2			6						
Тема 12. Воєнно-економічна безпека держави	10	2	2			6						
Тема 13.	10	2	2			6						

Зовнішньоекономічна безпека держави												
Тема 14-15. Економічна безпека підприємств	16	4	4			8						
Тема 16. Економічна безпека особи	10	2	2			6						
Разом годин	**150**	**32**	**32**			**86**						

Попередні навчальні дисципліни (Пререквізити)	ОК 04Економічна теорія ОК 08 Основи безпеки життєдіяльності та здорового способу життя ОК 09 Теорія організації ОК 10 Корпоративна культура та соціальна відповідальність організації ОК 11 Макроекономіка ОК 12 Соціологія
Супутні та наступні навчальні дисципліни (Постреквізити)	ОК 18 Менеджмент ОК 19 Управління зовнішньоекономічною діяльністю (українською та англійською мовами) ОК 20 Економіка і фінанси підприємства ОК 22 Теоретична підготовка БЗВП ОК 24 Управління персоналом ОК 25 Облік і контроль в системі управління ОК 26 Операційний менеджмент ОК 27 Стратегічний менеджмент ОК 30 Ризик-менеджмент ОК 31 Менеджмент безпеки організації
4. Організація навчання і контролю	
Проведення занять та консультацій	Усі здобувачі вищої освіти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом та освітньо-професійною програмою ЛьвДУВС. Аудиторні заняття проводяться за розкладом відповідної групи у вказаних аудиторіях. Пропуски занять відпрацьовуються. Консультування проводиться за розкладом консультацій викладача, розміщеним на інформаційному стенді (сайті) кафедри за адресою: м. Львів, вул. Кривоноса, 1, (або через e-mail викладача).
Відпрацювання пропущених занять	Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу ЛьвДУВС порядок відпрацювання пропущених навчальних занять та незадовільних оцінок визначається інститутом / кафедрою та доводиться до відома здобувачів вищої освіти. Відповідно до графіку затвердженого на кафедрі відпрацювання відбуваються очно, або у формі відеоконференцій із застосуванням засобів дистанційного навчання Moodle
Допуск до підсумкового контролю	Здобувач вищої освіти допускається до підсумкового контролю у разі отримання 6 позитивних оцінок за поточний контроль та має відпрацьовані пропущені практичні, семінарські заняття, а також отримані під час їх проведення незадовільні оцінки (відповідно до Положення ЛьвДУВС «Про організацію освітнього процесу»)
Система оцінювання	Оцінювання рівня досягнення програмних результатів навчання проводиться шляхом поточного та підсумкового оцінювання. Поточне оцінювання застосовується для вивчення рівня досягнення програмних результатів навчання на семінарських, заняттях, за виконання (підготовку) рефератів та тестових завдань з використанням

	відповідних критеріїв та бальної шкали. Критеріями проходження здобувачем вищої освіти поточного оцінювання має бути отримання мінімум 6 позитивних оцінок в процесі поточного оцінювання. Оцінювання знань та умінь на семінарських заняттях здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями: Оцінка "Відмінно"- виставляється, якщо питання розкрито повністю, студент вільно орієнтується в матеріалі на рівні творчого використання. Оцінка "Добре"- виставляється, якщо питання розкрито повністю, студент добре орієнтується в матеріалі на рівні аналогічного відтворення. Оцінка "Задовільно" – виставляється, якщо питання розкрито не повністю, студент посередньо орієнтується в матеріалі та допускає суттєві помилки. Оцінка "Незадовільно" – виставляється, якщо питання не розкрито або розкрито неповністю, а студент не орієнтується або погано орієнтується в матеріалі та робить принципові помилки. Оцінювання рівня засвоєння матеріалу за результатами проведення тестового завдання здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями: Оцінка "Відмінно"- виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 90-100% завдань. Оцінка "Добре"- виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 71-89% завдань. Оцінка "Задовільно" – виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 50 -70% завдань. Оцінка "Незадовільно" – виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 0-49% завдань. Оцінювання самостійної роботи здійснюється шляхом накопичення балів із окремих видів робіт: • підготовка презентації – 2–4 бали; • написання реферату – 2–4 бали; • написання тези наукового повідомлення – 5 балів; • написання статті – 10 балів; • підготовка наукової роботи для участі у конкурсі наукових робіт – 15–20 балів. Оцінювання рівня підготовки та виступу з презентацією здійснюється за 4-бальною шкалою за такими критеріями: 4 – виставляється, якщо тема презентації розкрита повністю на рівні творчого використання останніх публікацій з теми, матеріал викладено змістовно, логічно та лаконічно; під час відповідей на запитання здобувач вільно орієнтується в матеріалі; презентація оформлена відповідно до встановлених вимог. 3 – виставляється, якщо тема презентації розкрита повністю на рівні аналогічного відтворення, матеріал викладено змістовно, логічно та не завжди лаконічно; під час відповідей на запитання здобувач добре орієнтується в матеріалі; презентацію оформлено відповідно до встановлених вимог. 2– виставляється, якщо тема презентації розкрита не повністю, матеріал викладено не змістовно та з порушенням логічного зв'язку; під час відповідей на запитання здобувач посередньо орієнтується в

	матеріалі та допускає суттєві помилки; презентацію оформлено відповідно до встановлених вимог. 0-1 – виставляється, якщо тема презентації не розкрита або розкрита неповністю та матеріал викладено не змістовно та не логічно; під час відповідей на запитання здобувач не орієнтується або погано орієнтується в матеріалі та робить принципові помилки. Оформленість презентації не має значення. Відповідь на додаткове запитання оцінюється в 1,0 бали за умов повного висвітлення та відповіді на супровідні запитання викладача в повному обсязі, якщо відповідь є неповною і/або здобувач не відповів (частково відповів) на запитання викладача, то така відповідь оцінюється в межах від 0,1 до 0,9 бали з подальшим округленням на користь здобувача/здобувачки вищої освіти. Оцінювання здійснюється за результатами середнього значення накопичення балів поточного контролю (аудиторної – до 80 балів та самостійної робіт – до 20 балів) та підсумкового контролю (екзамену – до 100 балів). Результати навчання з аудиторної роботи обчислюються за таким алгоритмом: результат аудиторної роботи визначається як середній бал, помножений на коефіцієнт 16, та заокруглюється до цілого бала за математичними правилами (до 0,4 включно – до попереднього цілого числа, 0,5 і більше – до наступного цілого числа); середній бал дорівнює сумі усіх отриманих позитивних оцінок (балів), поділених на відповідну кількість, при цьому: а. мінімальна кількість оцінок має становити не менше 1/3 (33%) від загальної можливої кількості занять (семінарських, лабораторних), передбачених робочою навчальною програмою навчальної дисципліни. Якщо 1/3 (33%) від кількості занять становить дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число (наприклад 4,33, то мінімальна кількість оцінок становить 5); б. якщо кількість отриманих оцінок менша за 1/3 (33%), то кожна недостаюча оцінка враховується як «нуль» балів; в. кількість позитивних оцінок, які перевищують визначену мінімально допустиму («додаткових») кількість оцінок, враховуються з коефіцієнтом 0,7; г. невідпрацьовані «незадовільні» оцінки та пропущені заняття враховуються як «нуль» балів; д. відпрацювання усіх «незадовільних» оцінок та пропущених занять не є обов’язковим.
Шкала підсумкового оцінювання	Відображена у Таблиці 1 Положення про організацію освітнього процесу ЛьвДУВС
5. Літературні та інформаційні джерела	

Основна література	1. Копитко М. І. *Основи економічної безпеки*: курс лекцій. Львів. ЛьвДУВС, 2024. 346 с. 2. Копитко М.І. *Економічна безпека держави*: конспект лекцій. Львів: Ліга-Прес, 2012. 132 с. 3. Живко З.Б., Черевко О.В., Копитко М.І., Зачосова Н.В., Живко М.О., Середа В.В., Занора В.О., Бієвець А.В. *Економічна безпека держави:* Навчально-методичний посібник. за ред. Живко З.Б.Черкаси: видавець Чабаненко Ю.А., 2019. 240 с. 4. Живко З.Б., Керницька М.І. *Соціально-економічна безпека*: Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни. Львів: Ліга-Прес, 2008. 345 с. 5. Гук Л.І., Керницька М.І., Кравченко Н.А., Міхновець Т.В., Чугаєвський М.В., Шевчук О.М. *Корупція та відповідальність за корупційні дії*: навч.-метод. посібн. за заг. ред. проф. К.М. Левківського. Львів: Астролябія, 2009. 160 с. 6. Копитко М.І. *Економічна безпека підприємств з виробництва транспортних засобів*: монографія. К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»», 2015. 573 с. 7. *Легалізація економіки в забезпеченні економічної безпеки суб'єктів господарювання та держави* : колективна монографія / За ред. д.е.н., проф. Ревак І.О. Львів : СПОЛОМ, 2021. 240 с. 8. *Актуальні проблеми забезпечення економічної безпеки в Україні*: колективна монографія / за ред. Я.Я. Пушака та Я.С. Піцура. Львів: Ліга-Прес, 2017. 368 с. С. 175-186. 9. Вінічук М.В., Наконечна Н.В. *Економічна безпека держави: соціально-економічний вимір*: навчальний посібник. Львів: Ліга-Прес, 2017. 322 с. 10. Кібік О.М., Котлубай В.О., Хаймінова Ю.В., Редіна Є.В., Примаченко І.Ф. *Економічна безпека*: навч.-метод. посібн. Одеса: Фенікс, 2018. 124 с. 11. Ортинський В.Л., Керницький І.С., Живко З.Б., Копитко М.І., Гук О.В., Шимечко Г.І., Живко М.О. *Економічна безпека підприємств*: Підручник (з грифом МОН). К.: Алерта, 2011. 704 с. 12. *Вплив війни на соціально-економічні системи: безпековий аспект*: колективна монографія / за заг. ред. М.І. Копитко., З.Р. Кісіль. Львів: ЛьвДУВС, 2024. 394 с. https://doi.org/10.32782/2311-844X/2024-monograph 13. Довгополий А.С., Плахотнюк О.І. *Глобальна економічна безпека в умовах геополітичної нестабільності*: монографія. Юрінком Інтер, 2025. 268 с. 14. Варналій З.С. *Економічна та фінансова безпека України в умовах глобалізації*: монографія. К.: Знання, 2020. 424 с.
Методичне забезпечення	Копитко М.І. *Програма* навчальної дисципліни «Економічна безпека», 2025. ЛьвДУВС Копитко М.І. *Робоча програма* навчальної дисципліни «Економічна безпека», 2025. ЛьвДУВС Копитко М.І. *Плани семінарів* навчальної дисципліни «Економічна безпека», 2025. ЛьвДУВС
Інформаційні ресурси	Посилання на електронну бібліотеку: https://www.lvduvs.edu.ua/elektronnyi-kataloh, Moodle